

Прінц Ігор Володимирович
аспірант,
Поліський національний університет

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-481-1-18>

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІТ ГАЛУЗІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА КРЕАТИВНУ ЕКОНОМІКУ

Інформаційні технології розвиваються швидкими темпами. Нові технології та інновації, які можуть полегшити життя людини, з'являються буквально щодня. Ніхто не оскаржуватиме той факт, що найпотужнішим двигуном економічного зростання світу та окремих держав є ІТ-індустрія. Багато країн оцінили високий потенціал застосування інформаційних технологій та розпочали розробку масштабних стратегій щодо впровадження ІТ у різні сфери суспільства. Підвищуючи ефективність надання суспільству послуг у різноманітних сферах, таких як охорона здоров'я, безпека та освіта, інформаційні технології дозволяють досягти більшої соціальної стійкості у державі. Все це призвело до підвищення попиту на інформаційні послуги у всьому світі.

Відбулося безпрецедентне прискорення темпів розвитку технологій, що спричинило вибухове зростання інновацій. Нові технології якісно трансформують усі сфери життєдіяльності людини: політику та економіку, бізнес та ЗМІ, освіту та науку. Світ, суспільство у якому ми живемо, кардинально змінюється під впливом ІТ.

У цьому контексті актуальним є дослідження впливу інноваційних технологій на творчі індустрії, яке дозволяє визначити перспективні напрямки для подальшого інтегрування цифрових рішень у сферу культури та мистецтва.

Для того, щоб розібратися в особливостях існуючих на сьогоднішній день інформаційних технологій та їх впливу на креативну економіку, слід розуміти, що означає даний термін (табл. 1).

Визначення дефініції «інформаційні технології»

Джерело	Визначення
ЮНЕСКО	«Інформаційні і комунікаційні технології – це різноманітний набір технологічних засобів і ресурсів, які використовуються для передачі, зберігання, створення, спільного використання або обміну інформацією» [7]
Закон України «Про Національну програму інформатизації»	«Інформаційні технології – цілеспрямована організована сукупність інформаційних процесів з використанням засобів обчислювальної техніки, що забезпечують високу швидкість обробки даних, швидкий пошук інформації, розосередження даних, доступ до джерел інформації незалежно від місця їх розташування» [3]
ДСТУ 5034:2008 «Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять»	«Інформаційні технології – це сукупність методів, процесів і програмно-технічних засобів, об'єднаних у технологічний процес, що забезпечує виконання технологічних операцій над інформацією» [2]
П. Кухарєвої, Ш. Вейр	«Інформаційна технологія – це технологія, яка використовується для отримання, зберігання, передачі та/або аналізу даних» [5]
Г.Б. Нкуму Нгоа, Ж. Сон	«ІТ – це сукупність методів і способів пошуку, збору, зберігання, обробки та поширення інформації» [6]

Проведене дослідження дефініції «інформаційні технології», дозволяє сформувати авторське трактування даного поняття: інформаційні технології – це системна сукупність методів, інструментів та процесів, спрямованих на збір, обробку, зберігання та передачу даних, що інтегрує людський інтелект із цифровими засобами для оптимізації комунікації, прийняття рішень та стимулювання інноваційного розвитку суспільства.

Без сумніву, технологічний прогрес змушує поглянути по-новому на людську діяльність у різних галузях. Виникають нові моделі бізнесу, що змінюють спосіб нашого життя, дозволяють методи роботи.

Проведене дослідження наукової літератури [3; 5; 6] дозволяє виокремити напрямки, згідно яких відбувається розвиток ІТ, зокрема: цифрова трансформація; ШІ та машинне навчання; кібербезпека; віртуальна та доповнена реальність.

Наукові дослідження підтверджують, що інтеграція цих технологій сприяє не лише підвищенню продуктивності, але й стимулює

формування нових бізнес-моделей, що враховують змінені запити ринку.

Креативна економіка, яка охоплює галузі мистецтва, дизайну, медіа та розваг, активно інтегрує інноваційні технології задля створення нових форм творчої самореалізації.

Відповідно до визначення, представленого ЮНЕСКО, «креативна економіка являє собою інтегровану систему, що поєднує культуру, мистецтво та інновації для сприяння економічному розвитку і соціальній інтеграції» [7]. Такий підхід підкреслює важливість збереження культурної спадщини та розвитку нових бізнес-моделей через використання творчих ресурсів.

Опрацювання наукової літератури за темою дослідження [1, с. 12; 4, с. 26] дозволяє згрупувати синергію креативної економіки та ІТ (табл. 2).

Таблиця 2

Синергія креативної економіки та ІТ

Характеристика	Опис	Приклади / Ілюстрації
Інноваційність	Використання новітніх технологій та креативних підходів для створення унікальних продуктів і послуг	Розробка мобільних додатків, застосування AR/VR, генеративні алгоритми
Орієнтація на знання	Основним ресурсом виступають ідеї, творчий потенціал та інтелектуальний капітал, які визначають конкурентоспроможність економічних суб'єктів	Стартапи, науково-дослідні проекти, інтелектуальна власність
Міждисциплінарність	Поєднання знань та досвіду з різних галузей для створення комплексних інноваційних рішень	Співпраця між ІТ, дизайном, культурою та маркетингом
Гнучкість бізнес-моделей	Швидка адаптація до змін ринку та впровадження нових стратегій управління й розповсюдження продукції	Онлайн-платформи, цифрові маркетинг-плейси, фріланс-сервіси
Культурний вплив	Сприяння розвитку культурних та мистецьких індустрій, збереження культурної спадщини через цифрові технології	NFT-арт, цифрові виставки, віртуальні музеї
Соціальна інтеграція	Об'єднання творчих спільнот, підтримка культурного різноманіття та сприяння соціальній мобільності та колаборації	Коворкінги для креативних професіоналів, міжнародні фестивалі та конференції

Відтак, розвиток ІТ на креативну економіку можна узагальнити наступним чином [1, с. 12–17; 4, с. 23–29]:

1. Використання цифрових інструментів у творчих процесах дозволяє не тільки розширити можливості художньої експресії, а й забезпечити більш ефективну організацію робочого процесу, іншими словами – модернізувати процеси виробництва. Наприклад, програмні засоби для 3D-моделювання та анімації значно скорочують час розробки кінопродукції та ігор.

2. Інновації сприяють появі нових платформ для розповсюдження контенту, таких як стрімінгові сервіси, цифрові галереї та онлайн-майданчики. Зміна бізнес-моделей дозволяє творцям безпосередньо взаємодіяти з аудиторією, мінімізуючи посередницькі витрати.

3. Синергія між ІТ-сектором та креативними галузями стимулює розвиток інтерактивних проєктів, де технології доповнюють художню складову. Створення інтегрованих екосистем демонструє високий рівень адаптивності та інноваційності, що є визначальним фактором конкурентоспроможності на глобальному ринку.

4. Розширення можливостей цифрової комунікації дозволяє творцям об'єднуватися в міжнародні спільноти, обмінюватися досвідом та створювати спільні проєкти, що сприяє підвищенню культурного рівня та економічному зростанню регіонів.

5. Таким чином, інноваційні технології в ІТ галузі виступають потужним двигуном економічного та соціокультурного розвитку, забезпечуючи як модернізацію традиційних виробничих процесів, так і стимулювання креативної економіки. Аналіз сучасних тенденцій свідчить про те, що цифровізація, розвиток штучного інтелекту, віртуальної та доповненої реальності, а також нові платформи розповсюдження інформації суттєво змінюють характер взаємодії між технологічними та творчими секторами. В майбутньому очікується подальше поглиблення інтеграції цих технологій, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності

національних економік та стимулюватиме інноваційний розвиток у глобальному масштабі.

Вплив інноваційних технологій на креативну економіку має як безпосередні, так і довгострокові наслідки. Вони сприяють диверсифікації економічних процесів, стимулюють розвиток нових видів творчої діяльності та сприяють соціокультурній інтеграції.

Література:

1. Литовченко І., Томах В. Креативна економіка: можливості для відбудови України. *Вісник ХДУ Серія Економічні науки*. 2023. № 48. С. 10–18.
2. Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять (ДСТУ 5034:2008). 2009. Держспоживстандарт України. URL: http://www.ksv.biz.ua/GOST/DSTY_ALL/DSTU2/dstu_5034-2008.pdf
3. Макоєдова В.О. Аналіз принципів побудови та підходів до визначення поняття «інформаційна технологія». *Електронне фахове наукове видання «Кібербезпека: освіта, наука, техніка»*. 2022. № 2(18). URL: <https://csecurity.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/410/338>
3. Про Національну програму інформатизації: Закон України № 2807-IX від 01.12.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр#Text>
4. Шкодін І.В., Кондратенко Н.Д., Щукіна А.М. Креативна індустрія 4.0: тенденції та трансформації в епоху цифровізації. *Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна*. 2023. № 18. С. 22-30.
5. Kukhareva P.V., Weir C. Evaluation in Life Cycle of Information Technology (ELICIT) framework: Supporting the innovation life cycle from business case assessment to summative evaluation. *Journal of Biomedical Informatics*. 2022. № 127. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jbi.2022.104014>
6. Nkoumou Ngoa G.B., Song J.S. Female participation in African labor markets: The role of information and communication technologies. *Telecommunications Policy*. 2021. № 45(9). DOI: <https://doi.org/10.1016/j.telpol.2021.102174>
7. UNESCO. URL: <http://uis.unesco.org>